

[illegible]

- 1 föreliggande förslag
- 2 med lämnad utlåt² utförd² arbete.

Sedan genom laga kraftfulla dom frågen
om vattenafledningen å egorna till Fädra och Norra Gärdsåsen,
Galltorp, Lättå, Fordslåta, Lemjö, Hagby, Störången, Lörå
och Lirå i Gärdsåsen församling, Olands Norra Skot och Skåmar
län blifvit kraft till slut, har undertecknad, Statens Land-
bruksingenjör, enligt förordnande af Kongl. Landbruks Akade-
miens Förvaltnings Komité verkställt de undersökningar
som kunnat erfordras för erhållande af länens underförstått
avkastningsfonden och har nu dels med anledning af de af mig verk-
ställda undersökningarna dels på grund af synmännens upp-
gifter och beräkningar med den laga synförrättning, hvar-
åfven särskilda handlingar bifogas, afgifva följande

Utlåtande

De marker, hvars afdikning genom föreliggande förslag
ifrågasättes, hafva blifvit sammanförda till en afdikningsomfän-
ghet ej mindre genom en af Kommissionslandtmätaren G.
R. S. Engström med godelämnad verkställd synförrättning i
enlighet med föreskrifterna i lag om dikning och annan af-
ledning af vatten den 20 Juni 1879, än äfven genom Olands
Norra Skots Håradsråds dom den 21 December 1885—
här bifogad i afskrift under B. l. A. — ehuru all jord ej har
omedelbart behof af den föreslagna kanalen i Fiskebäckens
för sin torrläggning till sjögräset, utan fastsatta företaget förder-
fäller såsom af utrapade dom inhämtas och af profilerne syn-
nes i flera särskilda samfälligheter, ^{som} öfverende af hvarandra
kunna till sjögräset afdikas. De utgöras allen större slätt-
mark, liksom de på Oland vanliga, med omväxlande ångsomark
och i jämnhöjd med ången eller något högre liggande åkrar
samt med en jämt fortgående skjning i vattendragens längd-
riktning.

Fördommen är tillnagligen likartad äfven hela
lätet ~~och~~ finnes närmare beskrifven på en beskaftenhet
som större och mindre djupet och medeldjupet i som-

hvarje lags område i en färskitot har bifogad ytviddskrifning.

Wärdeligheten å gäta är afvenledes i afseu åkeropade längd angifuen. Dock torde här behöfas antecknas, att afvensta lagret af jorden på större delen af ången utgöres af gråtorf med en växtsammansättning af *poa*, *agrostis*, *phleum*, *festuca* antheranthum, *trifolium*, *vicia*, *lathyrus* m. fl. I några väster blifva, en sammanhängande gråsonatta samt i öfriga delar af *carix*, *epilobium*, *pedicularis* o. s. v. att endast smärre fläckar äro med buskar af björk, vide, al o. d. hemmen, samt att ett och annat större träd finnes dock endast i vångarna, der flummarar blifvit uppförda.

Beträffande sjelfva vattenafledningsfrågan utgöres systemet af en bäck, Fiskebäck, hvilken i sig upptager afloppet från alla de marker, som ingå i detta församling. Planen för denna vattenafledning är upprättad af Kommissionslandsmätaren G. R. S. Engström vid laga församling år 1883 och 1884, hvilken Landsmätaren åfven dertill upprättat bifogade plankarta och profilritningar.

Härnär beskrifning afven detta vattensystem återfinnes i protokollet vid den laga församlingen 8/1, men någon utredning om nederbördsområdet och afrennande vattenumängd, eller andre på afloppens dimensioner inverkande förhållanden synes ej af symnämnen blifvit angifuen. Dock kan med säkerhet antagas, att fullständigt utredning af dessa förhållanden en gång blifvit verkställd och dimensionerna dertill om ledning af gällande vattenformler bestående, enär Landthausingeniören och Riddaren m. m. Hrn. Magnit tidigare upprättat profilritningar öfver Fiskebäck, hvilka ritningar af Kommissionslandsmätaren G. R. S. Engström blifvit kopierade och vid denna församling användas, ehuru derom intet finnes i handlingarne angifvit.

Stort hinder beroende på redan för liggande vattenverk, eller annan dermed jemförlig byggnad finnes ej vid detta företag. Om vattenafledningen har dessutom Häradsrätten stadgat,

att vattenaflebringens arbetet skall sluta vid den på kartan med rom-
merska siffran Chetucknade punkt; åter om hvilken sålunda
inga gräfnings eller brömlägningsarbeten skola verkställas,
ett flädgande som synes tillkommit på grund af samma Hårad-
rättens förordnande att de åter om landsvägen belägna markerna
ij skola i arbetet och dermed förenade kostnader deltaga. Detta
flädgande synes dock praktiskt utförbart, om det med vatten-
aflebringens äsyftade ändamålet skall vinnas, ty af profilritnin-
gen häniger tydligen, att arbetet näste begynda vid punkten C V,
såsom den af undertecknad i profilritningen inlagda röda lini-
en utvisar, om det af styresmännen och Håradsrätten afsedda må-
let skall uppnås — torrläggning här lyra fort — hvarföre i detta
förslag den afvikelsen från Håradsrättens dörm måste göras, att
arbetet börjas vid punkten C V, ja som i profilritningen med
den röda linien finnes utmärkt.

Beträffande afdikningen hafva inga andra diken
unnotts nödiga än de nu föreläggna, hvilka alla med undantag af
Eiskehäcken böra som afledningsdiken betraktas. Nya diken
äro i allmogekostnaderna intagna och der särskildt specificerade.
Buckdiken hafva ej ansetts nödvändiga, emedan åkras ofrån-
gränsar till vägen, som kommer att i ett sammanhang med
åkrarn brukas.

Här torde böra anmärkas, att de förändringar, som
Håradsrätten förval, skäligt bestämma, i tillkomne ställen blif-
vit med röda linier på plan af undertecknad inlagda.

Ändamålet med dessa markers torrläggning är endast
adling och all öfrigt som torrläggis är här adling duglig, till och
med de breda renar som äro upptagna. Dessutom ingår en del
gårdslänar och tornplatser dels som äng och dels i kalum-
nerna 10 och 11 af ytviddskrifningen, der äfven Gattorps två
gårdslänar i sinna med de öfriga markerna finnas intagna.

Den kostnadsberäkning, som styresmännen i herding-
arne infört, har ej kunnat vid detta förslag användas, emedan

dels underhållskostnaden, ehuru ingående en verklig utgift för närvarande, blifvit i beräkningarna intagna och ej särskild specificerad, delens stor ojämnhet synes vara rådande i uppskattningen af priset, hvarföre undertecknad rådgrat på grund af synmännens uppgifter och Herr Magnits ofvan åberopade profiltitningar upprättat ett nytt kostnadsförslag.

Kostnadsförslaget har ej ansett nödigt intaga ersättning för rewar, af synmännen bestämde till 2,339 kronor 95 öre, emedan detta egentligen är ett penninge utlygte emellan jordägarna, ej en verklig utgift på företaget i dess hushåll, deromot hafva kostnaderna för förundersökningarna, uppgående till i samman 5100 kronor blifvit upptagna, emedan de utgöra en del af kostnaderna för fjärfva vattenafledningen och de ena del af ännu blifvit till fulla gulden, som af Håradorättens lamm kan inhemtas.

Fattigt och tiden för arbetets utförande är af Håradorätten bestämda och upptages här endast planen till arbetets utförande sålunda:

Under första året.

N ^o 1. Fiskebäcken	Kro. (8) 55, 28.
N ^o 2. Kanalen närmast väster om Norra Gårdslösa lags tomtar	686, 20.
N ^o 3. Kanalen från norra ändan af Hörkunge egor genom denna lags tomtar till Fiskebäcken	1508, 31.
Såväl för vattenlänsning m. m.	1670, 21.
Kostnaderna för förundersökningen	5100, —
	17920, 00

Under andra året

N ^o 4. Kanalen från Fiskebäcken genom Åstra Lörby, Högby och Linderby egor	1725, 58.
N ^o 5. Kanalen från Jordelåta egor öfver Sältra, Gulltorp och Norra Gårdslösa egor öfver Jernjövägen till Fiskebäcken	3088, 43
N ^o 6. Kanalen från Södra Gårdslösa genom	

Sådra och Stora Gårdslösa egor till brenn. 1828, 71

öfver Jernstyrkerör 482, 92

N:o 7. Nya kanalen öfver Galtorp mellan
"Härnsten" och Lättan 1009, 39 7680, 00

Under tredje året

Ländsköpingen 6680, 00

Tillägges för oförutsedda utgifter 320, 00 7000, 00

Under fjärde och femte åren

Adlingen 10096, 21

Tillägges för oförutsedda utgifter 512, 79 10609, 00

Summa Kronor 43150, 00

Med uppgörandet af denna arbetsplan har Håradsrätten
denn för sin vid förändrats, att 1/4, 1/5 och en del af 1/6 blifvet
lagd till andra året att då uppläges, hvilken omständighet har sin
grund deri, att arbetet skulle väsentligen fördynas genom ett före-
raff arbetet, som Håradsrätten föreskrifvet och de länsmännen
det, om sådant erhålles ej under fem år behöfver inbetalas, sy-
nes detta fördelningsfett af arbetet mera tillgodose jordegarnes
intressen insynsmännens af Håradsrätten fastställda förslag.
Något hinder för ett sådant tillvägagångs sätt börjor inte allmän-
heten tiden i sin helhet, d. v. s. den tiden inom hvilken arbetet i
sin helhet skulle vara slutligen fullbordadt, ej blifvet än-
drad, hvar den sålunda ingen inkräktring genom denna förän-
dring ges, på Håradsrättens den skuru förändringen för ett be-
tydelse för den snofilaste jordegaren. Arbetet skall dessutom ex-
ligt ofta återopade den på entreprenadaktian att den min-
skande bortkommes.

Öfverhållande adlingarbetet synes det bäst utföras
genom påljoring och hafresad på påljoringen efter hvar ring för
beredande af onyssa. Sedan hafre ett par år tagits med gödning af
sugarfossat, bör icke de delar som äro af något mera betydande
areal till en jordegare, följande omlopp användas:

1) Wallbrattshofre 2) Potfrakter götade med superfosfat och kalimagnesia samt brunnen La dugårdsgödsel, de båda red-
nare helst utförda på hösten 3) Korn eller Håpre 4) Håpre göd-
säl med benmjöl 5) 6) 7) Gräs.

Äfven förstå någon värtföljd för den jord som redan är äker
och som ligger i jorndruk med den gamla åkern har ej med oför-
stående förslag afsetts, lika litet som för de smärre ång-
bitar som ligga mellan åkrarne och hörn i sammanhäng
med dessa odlas, utan endast som ofrukt blifvit nämnt,
för de större egor till en jordegare hvilkas kunna hafva en
säkerhet i cirkulation.

Särskildt afstalt om arbetstyggs och den utlyggande
uppsdrag är här under Bil B. bifogad.

Beträffande tillstånd från det allmännes sida till
arbetets utförande torde ej komma att förmenas, när intet
annat af de i Kong. Högskolans angående vissa visor för
linnätänd från det allmänna sidan till vattenafledning mon-
den 31 December (1879) omformade faden förefinnes än
att bron afvår allmänna kan tvägen omöjligt förhåll och Repp-
linge behöfver om byggas vid Gårdstons kyrka.

I närheten hafva länunderstödd blifvit beviljade
för afdikning af Repplinge mossen i Repplinge socken samt
för länkning af Gladuattret i egorna till Mossberga i
Högsrums socken både på Öland

Enär genom denna afdikning stor vinat tillskyndas
jordgarne, uppgående enligt länsmännens beräkningar till 88
Mar 77, 2425 ar, och de de för utförande af detta arbete ännu
söka bekomma länunderstödd från odlingsfonden, får jag
tillstyrka detta företag till erhållande af ett länunderstödd
af odlingsfonden i 25,600 kronor för vattenafledningen och
afdikningens utförande.

Malmar den 17 Mars 1886.

Daniel Hedblad.